

E Ğ İ T İ M

K İ M İ N

İ Ç İ N ?

DERİN
YOKSULLUĞU
AĞI

Açık Alan Derneği'nin girişimidir

EĞİTİM KİMİN İÇİN ?

2023-2024 öğretim yılına;

Okula başlama maliyetinin ortalama %126 arttığı,¹

Bir okul çantasının en az 900 ile 1200 lira arasında dolacağı,²

Çanta tamir masraflarının dahi karşılanmasında zorluk çekilen,³

Derinleşen eğitim yoksulluğu koşullarında giriyoruz.

Bu koşullara rağmen,

MEB bütçe payının GSYH'ye oranı 2007 seviyesinin dahi altına düştü.⁴

Açık Alan Derneği'nin girişimidir

EĞİTİM KİMİN İÇİN ?

Okul Beslenme Programı Neden Önemli;

Dünyada okul çağındaki çocukların yarısının (388 milyon) her gün ücretsiz yararlandığı, 161 ülkede (devletlerin beşte dördü) uygulanan, %90 oranında iç kaynaklar tarafından fonlanan,

Birleşmiş Milletler Dünya Besin Programı (WFP)'nin desteklediği Okul Beslenme Programı Dünya Bankası verilerine göre en geniş sosyal güvenlik müdahalesidir.

EĞİTİM KİMİN İÇİN ?

Dünya Bankası verilerine göre okullarda beslenme programını uygulayan ülkeler ve öğrenci sayıları;⁶

Botswana'da (Afrika)	332.977
Cape Verde'de (Afrika)	85.079
Nijerya'da (Osun Eyaleti)	252.000
Şili'de	1.820.000
Fildişi Sahili'nde	265.000
Ekvador'da	1.788.414
Gana'da	1.739.357
Hindistan'da	113.600.000
Kenya'da	825.715
Mali'de	109.000
Meksika'da	6.100.000
Namibya'da	300.000
Güney Afrika'da	8.821.392
Brezilya'da	42.333.722

EĞİTİM KİMİN İÇİN ?

Türkiye'de ise ancak 6 Şubat 2023'te başlayan okul beslenme programı sadece okul öncesi öğrencileri için yürürlüğe girmişti.

Ancak Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nca okul öncesi eğitim programlarında ücretsiz olarak sunulan beslenme hizmetlerinin yaygınlaştırılması hedefinin **5 yıl boyunca sürekli hizmet olarak devam edeceğinin vurgulanmasına** ⁷ **rağmen** bu dönem deprem bölgesi hariç ⁸ uygulanmayacak!

EĞİTİM KİMİN İÇİN ?

Nisan 2023'te yayınladığımız "Türkiye'de Kadın ve Çocuk Yoksulluğu: Bazı Acil Sorunlar" bilgi notumuzda Şartlı Eğitim Yardımları'nın da enflasyon karşısında erimeye devam ettiğini açıklamıştık.

Resmi rakamlara göre son yirmi yıldaki enflasyon oranı %1.223,08 iken, ilkokula giden kız çocukları için verilen Şartlı Eğitim Yardımının aynı dönemde % 733 arttığını belirttik. Buna göre ilkokuldaki kız çocuklarına verilen Şartlı Eğitim Yardımı sadece enflasyon sayılarıyla doğru orantılı olarak artsaydı dahi 154,24 TL olarak belirlenmeliydi.

Ancak Nisan'dan Eylül'e kadar geçen zamandaki enflasyon artışına rağmen, yeni öğretim döneminde de Şartlı Eğitim Yardımı'nda bir iyileştirmeye henüz rastlamadık.

EĞİTİM KİMİN İÇİN ?

Koruyucu, kapsayıcı, nitelikli ve toplumsal cinsiyet eşitliğinde duyarlı bir eğitim alanı çocukların suça sürüklenmesini önleyici bir rol alacaktır.

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) açıkladığı “Güvenlik Birimine Gelen veya Getirilen Çocuk İstatistikleri”ne göre suça sürüklenen çocukların sayısında artış gözlemlenmektedir. TÜİK rakamları;

2017 yılı: 140,692 çocuk

2018 yılı: 152,011 çocuk

2019 yılı: 168,250 çocuk

2020 yılı: 114,038 çocuk

2021 yılı: 132, 943 çocuk

2022 yılı: 206,853 çocuk

EĞİTİM KİMİN İÇİN ?

Türkiye İstatistik Kurumu'nun Çocuk İşgücü Araştırma sonuçlarına göre Türkiye genelinde 5-17 yaş grubundaki çalışan çocuk sayısı; (TÜİK rakamları)

2022 yılı: 620 bin çocuk

2021 yılı: 520 bin çocuk

“432 bin 956 Suriyeli çocuk okula gitmiyor”

Toplamda 938 bin 138 çocuk eğitim hayatına devam etmekte, eğitim çağında olup okula gitmeyen Suriye’li çocuk sayısı 432 bin 956.⁹

Taleplerimiz:

Çocukların her türlü hak ihlalinden korunabilmesi için bütünsel bir çocuk politikası hayata geçirilmelidir. Bu kapsamda;

- 1. Anaokullarından kaldırılan ücretsiz okul beslenme programına derhal geri dönülmeli, dünya ülkelerinin çoğunun kendi kendine finanse ettiği ve yoksulluk koşullarında yaşayan her çocuğun ulaşması gereken programdan ilkokul, ortaokul ve lisedeki çocuklar da faydalanabilmelidir.**
- 2. Çocukların sağlıklı gelişmeleri için su içmeleri gerekir. Okul binasında çocukların temiz suya erişimleri ücretsiz olmalıdır. Okul içinde sebil, damacana, çeşme vb yapılarak çocukların temiz su içmeleri sağlanmalıdır.**

Taleplerimiz:

- 3. Çocukların çalışmalarının önüne geçilmesi ve okul terkinin önlenmesi için aileler bütünsel olarak desteklenmelidir. Her okula okul devamsızlığı ve okul terkini önleyici çalışmalar yürüten haneyi güçlendirici sosyal hizmet uzmanı atanmalıdır.
- 4. Yoksulluğun yarattığı çok boyutlu eşitsizliklerin çocuk gelişimi üzerindeki etkilerini hafifletmek amacıyla fiziksel, bilişsel ve sosyo duygusal gelişimlerini destekleyici programlar oluşturulmalıdır.
- 5. Çalışan çocukların eğitimlerine devam etmeleri için ekonomik destek planları oluşturulmalı, çocukların okuldan uzak kaldığı süreçlerin telafisi amacıyla akademik ve psikososyal destek programları oluşturulmalıdır.

Taleplerimiz:

- 6. Kız ve oğlan çocuklarının en doğru bilgiyi alabilecekleri kurum okuldur. Öğrencilerin yaşlarına uygun olarak hazırlanmış cinsel sağlık eğitimi ve çağın gereksinimlerine uygun olarak siber zorbalığa karşı bilgi ve eğitim verilmelidir.
- 7. Kız çocukların regli dönemlerinde menstrüel ürünlere erişimi okul tarafından ücretsiz olarak sağlanmalıdır. Rehber öğretmenler aracılığı ya da tuvaletlere kurulacak otomatlarla erişimi kolay olmalıdır.
- 8. Bu anlamda enflasyon karşısında sürekli eriyen Şartlı Eğitim Yardımı'nda tatmin edici derecede iyileştirmeye gidilmeli, yardımın kesilme şartları arasında olan "bir ay içerisindeki okul devamsızlık süresinin 4 günden fazla olması" maddesinin esnetilmesi, "Hanesinin Mütevelli Heyeti tarafından muhtaçlık durumunun ortadan kalktığına tespit edilmesi"nin somut ve derinleşen yoksulluğun içerisine sigortalı çalışanların olduğu ailelerin de dahil olduğunu göz önüne alacak şekilde oluşturulan kriterlere göre yapılmalıdır.

Kaynak:

[HTTPS://WWW.KOZA24.COM/TUİK-ENFLASYONU-478-KİRTASIYE-ENFLASYONU-126 BKZ:](https://www.koza24.com/tuik-enflasyonu-478-kirtasiye-enflasyonu-126-bkz)
[HTTPS://DERİNYOKSULLUKAGİ.ORG/OKULLAR-KİMİN-İCİN-ACİLİYOR/](https://derinyoksullukagi.org/okullar-kimin-icin-aciliyor/)

[HTTPS://WWW.DUNYA.COM/EKONOMİ/BU-YİL-OKUL-CANTASI-EN-AZ-BİN-TLYE-DOLACAK-HABERİ-702650](https://www.dunya.com/ekonomi/bu-yil-okul-cantası-en-az-bın-ılye-dolacak-haberı-702650)

[HTTPS://ANKAHABER.NET/HABER/DETAY/OKUL_CANTASINDA_TAMİR_DONEMİ_BASLADI_CANTA_SATICISI_BUGUNLERDE_BURANIN_INSAN_KAYNAMASI_LAZİM_54_YILDIR_SEKTORDEYİM_BOYLE_BERBAT_GORMEDİM_152269](https://ankahaber.net/haber/detay/okul_cantasında_tamir_donemi_basladi_canta_saticisi_bugunlerde_buranın_insan_kaynaması_lazım_54_yıldır_sektordeyim_boyle_berbat_gormedim_152269)

[HTTPS://EGİTİMSEN.ORG.TR/2023-YILI-MİLLİ-EGİTİM-BAKANLIĞI-BUTCESİ-ANALİZİ/](https://egitimsen.org.tr/2023-yılı-milli-egitim-bakanlığı-butcesi-analizi/)
[HTTPS://DERİNYOKSULLUKAGİ.ORG/WP-CONTENT/UPLOADS/2023/05/23144_DYA-SECİMBİLGİNÖTÜ-4.PDF](https://derinyoksullukagi.org/wp-content/uploads/2023/05/23144_dya-secimbilginotu-4.pdf)

[HTTPS://WWW.RESMİGAZETE.GOV.TR/ESKİLER/2023/09/20230906M1-1.PDF](https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/09/20230906M1-1.pdf)

[HTTPS://DOCUMENTS1.WORLDBANK.ORG/CURATED/EN/764611468197374242/PDF/106307-PUB-ADD-ISBN-BACK-COVER-PUBLIC.PDF](https://documents1.worldbank.org/curated/en/764611468197374242/pdf/106307-PUB-ADD-ISBN-BACK-COVER-PUBLIC.pdf)

“TÜRKİYE ÇOCUK HAKLARI STRATEJİ BELGESİ VE EYLEM PLANI 2023-2028”

[HTTPS://WWW.AİLE.GOV.TR/MEDIA/132816/TURKİYE-C-OCUK-HAKLARI-STRATEJİ-BELGESİ-VE-EYLEM-PLANİ-2023-2028-DİJİTAL.PDF](https://www.aile.gov.tr/media/132816/turkiye-c-ocuk-haklari-strateji-belgesi-ve-eylem-planı-2023-2028-dijital.pdf)

[BAKANLIK AÇIKLADI: DEPREMDEN ETKİLENEN 11 İL HARİÇ ANAOKULLARINA VERİLEN YEMEK KALDIRILDI](#)

[HTTPS://MULTECİLER.ORG.TR/TURKİYEDEKİ-SURİYELİ-SAYISI-HAZİRAN-2023/](https://multeciler.org.tr/turkiyedeki-suriyeli-sayisi-haziran-2023/)